

Danmarks
Akkrediteringsinstitution

Aalborg Universitet
Rektor Per Michael Johansen
Pernille Lykkegaard Jensen

Sendt pr. e-mail:
aau@aau.dk, rektor@aau.dk, plj@adm.aau.dk

Positiv akkreditering af eksisterende bacheloruddannelse i jura

Akkrediteringsrådet har på rådsmødet 8. juni 2017 behandlet bacheloruddannelsen i jura.

Rådet traf på rådsmødet 24. september 2015 afgørelse om betinget positiv akkreditering for uddannelsen.

I har haft en frist på to år til at rette op på de forhold, der var udslagsgivende for rådets betinget positive akkreditering og har inden udløbet af denne frist indsendt dokumentation for ændringer af disse. Danmarks Akkrediteringsinstitution har udarbejdet en supplerende akkrediteringsrapport på baggrund af et akkrediteringspanels vurdering af jeres dokumentation.

Rådet har **akkrediteret uddannelsen positivt**, jf. akkrediteringslovens¹ § 14, stk. 1. Rådet har truffet afgørelsen på baggrund af vedlagte supplerende akkrediteringsrapport fra Danmarks Akkrediteringsinstitution. Akkrediteringsrapporten er udarbejdet på baggrund af Aalborg Universitets høringssvar, redegørelse og øvrig dokumentation.

Det er rådets faglige helhedsvurdering, at uddannelsen opfylder kriterierne for relevans og kvalitet på tilfredsstillende vis.

Rådet har vurderet uddannelsen ud fra de kriterier for relevans og kvalitet, som fremgår af akkrediteringsbekendtgørelsen² og "Vejledning til uddannelsesakkreditering (eksisterende uddannelser og udbud)", 30. september 2013.

Akkrediteringen er gældende til og med 8. juni 2023, jf. akkrediteringslovens § 15, medmindre uddannelsesinstitutionen på det tidspunkt har opnået en positiv eller betinget positiv institutionsakkreditering. Uddannelsen udbydes i Aalborg.

Akkrediteringsrådet

12. juni 2017

Bredgade 38
1260 København K
Tel. 3392 6900
Fax 3392 6901
Mail akkr@akkr.dk
Web www.akkr.dk

CVR-nr. 3060 3907

Sagsbehandler
Malene Hyldekrog
Tel. 72 31 88 08
Mail mahy@akkr.dk

Ref.-nr. 16/045808-37

¹ Lov nr. 601 af 12. juni 2013 om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner (akkrediteringsloven)

² Bekendtgørelse nr. 852 af 3. juli 2015 om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af videregående uddannelser (akkrediteringsbekendtgørelsen).

Danmarks
Akkrediteringsinstitution

I er velkomne til at kontakte direktør Anette Dørge på e-mail: akkr@akkr.dk, hvis I har spørgsmål eller behov for mere information.

Med venlig hilsen

Per B. Christensen
Formand
Akkrediteringsrådet

Anette Dørge
Direktør
Danmarks Akkrediteringsinstitution

Danmarks
Akkrediteringsinstitution

Bilag:
Kopi af akkrediteringsrapport

Dette brev er også sendt til:
Styrelsen for Forskning og Uddannelse, Uddannelses- og Forskningsministeriet

Danmarks
Akkrediteringsinstitution

Akkrediterings- rapport

2017

OPFØLGNING PÅ BETINGET POSITIV AKKREDITERING AF EKSISTERENDE
UDDANNELSE

BACHELOR- OG KANDIDAT- UDANNELSEN I JURA

AALBORG UNIVERSITET

Bachelor- og kandidatuddannelsen i jura, Aalborg Universitet
16/045808

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	3
Indledning.....	4
Akkrediteringsrådets begrundelse for betinget positiv akkreditering af bacheloruddannelsen i jura i 2015	5
Akkrediteringsrådet gav følgende begrundelse for betinget positiv akkreditering af kandidatuddannelsen i jura i 2015.....	6
Indstilling i 2017 for bacheloruddannelsen i jura	7
Begrundelse for indstilling	7
Indstilling i 2017 for kandidatuddannelsen i jura.....	8
Begrundelse for indstilling	8
Akkrediteringspanelet	9
I UddannelsesGuiden er uddannelserne beskrevet på følgende måde	10
Grundoplysninger.....	11
Uddannelsesetal	11
Uddannelsernes mål for læringsudbytte	12
Bacheloruddannelsens struktur.....	14
Kandidatuddannelsens struktur	15
Studieaktiviteter	16
Kriterium II: Videngrundlag.....	17
Om akkrediteringen	27
Sagsbehandling.....	28
Dokumentation – samlet oversigt	28

Indledning

Denne akkrediteringsrapport danner grundlag for Akkrediteringsrådets afgørelse om akkreditering og godkendelse af to uddannelser, der tidligere har opnået betinget positiv akkreditering. Akkrediteringsrapporten er udarbejdet af Danmarks Akkrediteringsinstitution (AI).

I rapporten behandles alene de forhold, som var udslagsgivende for Akkrediteringsrådets afgørelse om betinget positiv akkreditering i 2015.

Den faglige vurdering, som fremgår af akkrediteringsrapporten, er foretaget af et akkrediteringspanel. Panelet har læst universitetets redegørelse og haft møder med repræsentanter for uddannelserne. AI har udarbejdet indstillingerne til Akkrediteringsrådet på baggrund af panelets faglige vurderinger.

Akkrediteringsrapporten har været i høring på universitetet, og universitetets høringssvar er indarbejdet i akkrediteringsrapporten under de relevante kriterier.

Akkrediteringspanelet har vurderet uddannelserne ud fra de kriterier, som fremgår af den akkrediteringsbekendtgørelse¹, som var gældende på tidspunktet for akkrediteringen, og *Vejledning til uddannelsesakkreditering. Eksisterende uddannelser og udbud, 30. september 2013*.

Akkrediteringsrapporten består af tre dele:

- Akkrediteringsrådets begrundelse for afgørelsen om betinget positiv akkreditering i 2015
- AI's indstilling til Akkrediteringsrådet
- Den faglige vurdering af uddannelsen.

¹ Bekendtgørelse nr. 745 af 24/06/13 om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af videregående uddannelser.

Akkrediteringsrådets begrundelse for betinget positiv akkreditering af bacheloruddannelsen i jura i 2015

I afgørelsesbrevet vurderede Akkrediteringsrådet følgende: ”Rådet har i sin afgørelse lagt vægt på, at de studerende har begrænset adgang til det juridiske forskningsmiljø bag uddannelsen gennem undervisning og vejledning, hvilket betyder, at de studerende ikke i tilstrækkelig grad får en forskningsbaseret uddannelse.

Rådet anerkender akkrediteringspanelets vurdering af, at jura i vidt omfang er en professionsrettet uddannelse, og at der er så betydelige sammenhænge mellem retsvidenskabelig forskning og praktisk juridisk virksomhed, at der er gode grunde til at inddrage praktikere på uddannelsen med henblik på at ruste de studerende bedst muligt til at udøve såvel retsvidenskabelig som praktisk juridisk virksomhed.

Rådet finder det dog afgørende, at de studerende har meget begrænset mulighed for adgang til det juridiske forskningsmiljø bag uddannelsen. Der er således tilknyttet få forskningsansatte undervisere fra det juridiske forskningsmiljø bag uddannelsen pr. studerende til uddannelsen. Derimod varetages undervisning i høj grad af praktikere, der ikke har forpligtelse til at forske. Samtidig får 50 % af de studerende i forbindelse med udarbejdelsen af deres bachelorprojekt vejledning af eksterne undervisere. Disse forhold betyder, at der ikke er balance i forholdet mellem inddragelse af forskere og praktikere med den konsekvens, at de studerende ikke i tilstrækkelig grad får en uddannelse, som er forankret i og baserer sig på forskning.

Rådet noterer akkrediteringspanelets anerkendelse af, at forskningsmiljøet er aktivt, og at uddannelsesledelsen har tilkendegivet, at de vil sikre en fortsat konsolidering. Panelet har dog lagt særlig vægt på, at der bag uddannelsen skal være en solid forskningsbaseret af alle uddannelsens fagelementer, og at de studerende skal have mulighed for god kontakt til forskningsmiljøet. Den aktuelle situation med et mindre og sårbart forskningsmiljø giver ikke tilstrækkelig visshed for, at dette vil være gældende for hele den seksårige akkrediteringsperiode.

Rådet noterer, at universitetet vil udarbejde en strategi for brug af hhv. forskere og praktikere på uddannelsen i indeværende år. Rådet lægger i den forbindelse dog vægt på akkrediteringspanelets vurdering af, at det er for tidligt at vurdere implementeringen af den planlagte strategi.” (Afgørelsesbrev for bacheloruddannelsen i jura på Aalborg Universitet af 30. september 2015).

I forbindelse med opfølgningen på den betinget positive akkreditering forholder institutionen sig til både afgørelsesbrevet og akkrediteringsrapporten, hvor de kritiske vurderinger er nærmere udfoldet og begrundet.

Akkrediteringsrådet gav følgende begrundelse for betinget positiv akkreditering af kandidatuddannelsen i jura i 2015

I afgørelsesbrevet vurderede Akkrediteringsrådet følgende: ”Rådet har i sin afgørelse lagt vægt på, at de studerende har begrænset adgang til det juridiske forskningsmiljø bag uddannelsen gennem undervisning og vejledning, hvilket betyder, at de studerende ikke i tilstrækkelig grad får en forskningsbaseret uddannelse.

Rådet anerkender akkrediteringspanelets vurdering af, at jura i vidt omfang er en professionsrettet uddannelse, og at der er så betydelige sammenhænge mellem retsvidenskabelig forskning og praktisk juridisk virksomhed, at der er gode grunde til at inddrage praktikere på uddannelsen med henblik på at ruste de studerende bedst muligt til at udøve såvel retsvidenskabelig som praktisk juridisk virksomhed.

Rådet finder det dog afgørende, at de studerende har meget begrænset mulighed for adgang til det juridiske forskningsmiljø bag uddannelsen. Der er således tilknyttet få forskningsansatte undervisere fra det juridiske forskningsmiljø bag uddannelsen pr. studerende til uddannelsen. Derimod varetages undervisning i høj grad af praktikere, der ikke har forpligtelse til at forske. Samtidig får 50 % af de studerende i forbindelse med udarbejdelsen af deres speciale vejledning af eksterne undervisere. Disse forhold betyder, at der ikke er balance i forholdet mellem inddragelse af forskere og praktikere med den konsekvens, at de studerende ikke i tilstrækkelig grad får en uddannelse, som er forankret i og baserer sig på forskning.

Rådet noterer akkrediteringspanelets anerkendelse af, at forskningsmiljøet er aktivt, og at uddannelsesledelsen har tilkendegivet, at de vil sikre en fortsat konsolidering. Panelet har dog lagt særlig vægt på, at der bag uddannelsen skal være en solid forskningsbaseret af alle uddannelsens fagelementer, og at de studerende skal have mulighed for god kontakt til forskningsmiljøet. Den aktuelle situation med et mindre og sårbart forskningsmiljø giver ikke tilstrækkelig visshed for, at dette vil være gældende for hele den seksårige akkrediteringsperiode.

Rådet noterer, at universitetet vil udarbejde en strategi for brug af hhv. forskere og praktikere på uddannelsen i indværende år. Rådet lægger i den forbindelse dog vægt på akkrediteringspanelets vurdering af, at det er for tidligt at vurdere implementeringen af den planlagte strategi.” (Afgørelsesbrev for kandidatuddannelsen i jura på Aalborg Universitet af 30. september 2015).

I forbindelse med opfølgningen på den betinget positive akkreditering forholder institutionen sig til både afgørelsesbrevet og akkrediteringsrapporten, hvor de kritiske vurderinger er nærmere udfoldet og begrundet.

Indstilling i 2017 for bacheloruddannelsen i jura

Danmarks Akkrediteringsinstitution (AI) indstiller bacheloruddannelsen i jura på Aalborg Universitet i Aalborg til:

Positiv uddannelsesakkreditering

Begrundelse for indstilling

Aalborg Universitet har arbejdet målrettet og seriøst med fortsat at konsolidere forskningsmiljøet bag uddannelsen. I forbindelse med opfølgningen på den betinget positive akkreditering er der særligt lagt vægt på at vurdere de konkrete tiltag, universitetet har planlagt og igangsat for at afhjælpe de problemer, der blev identificeret ved akkrediteringen i 2015. Da der kun er gået omkring halvandet år siden den oprindelige akkrediteringsafgørelse, er der i den samlede vurdering taget højde for, at effekten af nogle tiltag endnu ikke fuldt ud kan demonstreres ud fra de relevante nøgletal.

Der er fortsat mange studerende på uddannelsen i forhold til forskningsansatte undervisere, men akkrediteringspanelet anerkender, at tilgangen til forskningsmiljøet og reduktionen i anvendelsen af eksterne undervisere har forbedret de studerendes mulighed for kontakt til forskningsmiljøet. Det skal også ses i lyset af, at en fremskrivning for det igangværende og kommende studieår indikerer, at den positive udvikling vil fortsætte.

Konsolideringen og omorganiseringen af forskningsmiljøet betyder, at der er sikret en bredere forskningsdækning af de enkelte retsområder, og dermed er sammenhængen mellem uddannelsens faglige elementer også styrket.

Ved akkrediteringen i 2015 anerkendte akkrediteringspanelet, at jura i vidt omfang er en professionsrettet uddannelse, og at der er gode grunde til at inddrage praktikere på uddannelsen med henblik på at ruste de studerende bedst muligt til at udøve såvel retsvidenskabelig som praktisk juridisk virksomhed. Samtidig fandt panelet, at det var afgørende, at de studerende fik en forskningsbaseret uddannelse i form af forskningsbaseret undervisning og vejledning.

Universitetet har udarbejdet en overordnet politik for bemandingen af universitetets uddannelser, der bl.a. indeholder en række principper for, hvornår der skal anvendes VIP-undervisere, og hvornår der kan anvendes DVIP-undervisere. Heraf fremgår det fx, at der skal anvendes VIP-undervisere som vejledere i forbindelse med bachelorprojekter, medmindre der er tungtvejende faglige grunde til andet. Politikken understøttes af en strategi på både fakultets- og institutniveau. Akkrediteringspanelet har lagt vægt på, at der er sket en konsolidering af forskningsmiljøet bag uddannelsen, og at 95 % af de bachelorprojekter, der blev udarbejdet i foråret 2016, blev udarbejdet med vejledning fra VIP'er.

På baggrund af ovenstående indstilles bacheloruddannelsen i jura på Aalborg Universitet til positiv akkreditering.

Indstilling i 2017 for kandidatuddannelsen i jura

Danmarks Akkrediteringsinstitution (AI) indstiller kandidatuddannelsen i jura på Aalborg Universitet i Aalborg til:

Positiv uddannelsesakkreditering

Begrundelse for indstilling

Aalborg Universitet har arbejdet målrettet og seriøst med fortsat at konsolidere forskningsmiljøet bag uddannelsen. I forbindelse med opfølgningen på den betinget positive akkreditering er der særligt lagt vægt på at vurdere de konkrete tiltag, universitetet har planlagt og igangsat for at afhjælpe de problemer, der blev identificeret ved akkrediteringen i 2015. Da der kun er gået omkring halvandet år siden den oprindelige akkrediteringsafgørelse, er der i den samlede vurdering taget højde for, at effekten af nogle tiltag endnu ikke fuldt ud kan demonstreres ud fra de relevante nøgletal.

Der er fortsat mange studerende på uddannelsen i forhold til forskningsansatte undervisere, men akkrediteringspanelet anerkender, at tilgangen til forskningsmiljøet og reduktionen i anvendelsen af eksterne undervisere har forbedret de studerendes mulighed for kontakt til forskningsmiljøet. Det skal også ses i lyset af, at en fremskrivning for det igangværende og kommende studieår indikerer, at den positive udvikling vil fortsætte.

Konsolideringen og omorganiseringen af forskningsmiljøet betyder, at der er sikret en bredere forskningsdækning af de enkelte retsområder. Dermed er sammenhængen til uddannelsen også styrket og muligheden for at udbyde specialiserede valgfag.

Ved akkrediteringen i 2015 anerkendte akkrediteringspanelet, at jura i vidt omfang er en professionsrettet uddannelse, og at der er gode grunde til at inddrage praktikere på uddannelsen med henblik på at ruste de studerende bedst muligt til at udøve såvel retsvidenskabelig som praktisk juridisk virksomhed. Samtidig fandt panelet, at det var afgørende, at de studerende fik en forskningsbaseret uddannelse i form af forskningsbaseret undervisning og vejledning.

Universitetet har udarbejdet en overordnet politik for bemandingen af universitetets uddannelser, der bl.a. indeholder en række principper for, hvornår der skal anvendes VIP-undervisere, og hvornår der kan anvendes DVIP-undervisere. Heraf fremgår det fx, at der skal anvendes VIP-undervisere som vejledere i forbindelse med specialer, medmindre der er tungtvejende faglige grunde til andet. Politikken understøttes af en strategi på både fakultets- og institutniveau. Akkrediteringspanelet har lagt vægt på, at der er sket en konsolidering af forskningsmiljøet bag uddannelsen, og at 90 % af de specialer, der blev udarbejdet i foråret 2016, blev udarbejdet med vejledning fra VIP'er.

På baggrund af ovenstående indstilles kandidatuddannelsen i jura på Aalborg Universitet til positiv akkreditering.

Akkrediteringspanelet

Denne rapport er udarbejdet af AI i samarbejde med et akkrediteringspanel, som er nedsat til lejligheden. Panelet er sammensat, så medlemmerne har indgående viden om uddannelsens fagområder, uddannelsestilrettelæggelse og -gennemførelse og forholdene på arbejdsmarkedet. Panelet består af:

- Berte-Elen R. Konow, professor i retsvidenskab og prodekan ved Det juridiske fakultet på Universitetet i Bergen. Berte-Elen R. Konow blev cand.jur. i 1988 og dr.jur. i 1999 og har i tillæg til sin akademiske karriere bl.a. arbejdet som advokatfuldmægtig og været konstitueret dommer ved Gulatings lagmannsrett. Gennem sit arbejde som bestyrelsesmedlem i det norske Tilsynsrådet for advokatvirksomhed har hun opnået langvarig erfaring med tilsynsvirksomhed. Hun deltog ikke i forbindelse med akkrediteringen i 2015.
- Kåre Lilleholt, professor i retsvidenskab ved Det juridiske fakultet på Universitetet i Oslo. Kåre Lilleholt blev dr.jur. i 1986 og har tidligere bl.a. haft stillinger som professor ved Det juridiske fakultet på Universitetet i Bergen og på Norges Handelshøyskole. Derudover har han gennem flere år haft egen praksis som advokat, hvilket han i en periode havde på fuld tid. Han deltog i forbindelse med akkrediteringen i 2015.
- Per Ole Träskman, professor emeritus ved Juridiska fakulteten på Lunds universitet. Per Ole Träskman er dr.jur. fra Helsingfors universitet og har tidligere været professor i straffe- og procesret ved Helsingfors universitet samt gæsteprofessor og lektor ved Handelshøjskolen i København (det nuværende CBS). I perioden 2000-09 var han dekan for Juridiska fakulteten på Lunds universitet. Han er æresdoktor ved Åbo universitet og æresprofessor ved Ho Chi Minh City University of Law. Han deltog i forbindelse med akkrediteringen i 2015.
- Johannes Martin Fenger, cand.jur. fra Københavns Universitet og kontorchef hos Folketingets Ombudsmand. Johannes Martin Fenger var fra 2000 til 2012 ansat i Justitsministeriets departement, hvor han gennemgik Justitsministeriets uddannelsesforløb og i en periode var chef for Personalekontoret. Sideløbende med ansættelsen i Justitsministeriet var han i en årrække ekstern underviser i forfatningsret ved Det Juridiske Fakultet på Københavns Universitet. Han deltog i forbindelse med akkrediteringen i 2015.

Jeanett Anne Christoffersen, cand.merc.-studerende ved Syddansk Universitet. Jeanett Anne Christoffersen har forud for optagelsen på cand.merc.-studiet opnået en bachelorgrad i erhvervsjura ved det samme universitet. Hun deltog i forbindelse med akkrediteringen i 2015.

Akkrediteringspanelet har været i høring hos institutionen, som har haft mulighed for at gøre indsigelse, hvis der var tvivl om et panelmedlems habilitet. Alle panelmedlemmerne har underskrevet en habilitetserklæring og en erklæring om tavshedspligt.

I UddannelsesGuiden er uddannelserne beskrevet på følgende måde

Bacheloruddannelsen i jura

”På uddannelsen beskæftiger du dig med retsvidenskab, som er videnskaben om lovene, og den retsorden, der gælder. Du får et overblik over retssystemet og indblik i, hvordan love bliver til, og hvordan de bruges i samfundet.

Du studerer fx Folketingets behandling og vedtagelse af lovforslag, EU's rolle i behandlingen af lovforslag, og hvordan lovene påvirker danskernes hverdag.

En væsentlig del af uddannelsen handler om, hvordan love og regler skal fortolkes og administreres. Du får forudsætninger for at arbejde med problemstillinger inden for alle dele af retssystemet på et videnskabeligt grundlag.

Du har undervisning i fagområder som fx:

- Formueret, hvor du lærer om de rettigheder og pligter, der knytter sig til det at eje noget, fx ejendomsret og brugsret
- Forfatningsret, hvor du får indsigt i de regler, som danner grundlag for vores stat og politiske system
- Forvaltningsret, hvor du lærer om reglerne for den administration, der foregår i staten og kommune
- Folkeret, hvor du lærer om, hvad folkeretten og de folkeretlige menneskerettigheder er
- EU-ret, hvor du får kendskab til de særlige problemstillinger, fortolkningsprincipper og retskilder, der gør sig gældende inden for det EU-retlige område
- Familie- og arveret, hvor du bl.a. studerer de regler, der gælder, når man bliver gift og skilt, eller når nogen dør, og formuen skal deles
- Retslære, hvor du får en forståelse for, hvad retten er
- Strafferet, hvor du lærer om lovene i forbindelse med strafudmåling og om, hvordan man bærer sig ad under en retssag, fx med hensyn til fremførelse af beviser og argumentation

Undervisningen veksler mellem holdundervisning, forelæsninger og arbejde i studiegrupper.

Du afslutter bacheloruddannelsen med et bachelorprojekt. Bacheloruddannelsen giver den akademiske titel BA”. (Www.ug.dk).

Kandidatuddannelsen i jura

”På kandidatuddannelsen udbygger du den viden og de færdigheder, du har tilegnet dig på bacheloruddannelsen inden for de grundlæggende juridiske discipliner.

Du får bl.a. undervisning i skatteret og civilprocesret.

Herudover vælger du et eller flere af fagets områder, som du ønsker at specialisere dig i, og arbejder selvstændigt med at forstå og løse både teoretiske og praktiske juridiske problemstillinger inden for det pågældende område.

Uddannelsen giver dig forudsætninger for at arbejde med problemstillinger inden for alle dele af retssystemet på et videnskabeligt grundlag.

Undervisningen veksler mellem holdundervisning, forelæsninger og arbejde i studiegrupper.

Du afslutter kandidatuddannelsen med et speciale, der typisk varer ½ år. Kandidatuddannelsen giver den akademiske titel cand.jur.”

(Www.ug.dk).

Grundoplysninger

Udbudssted

Uddannelserne bliver udbudt i Aalborg.

Sprog

Undervisningen foregår på dansk.

Hovedområde

Uddannelserne hører under det samfundsvidenskabelige hovedområde.

Uddannelsestal

Bacheloruddannelsen i jura i Aalborg	2013	2014	2015
Antal nye studerende optaget på uddannelsen de seneste tre år	116	110	117
Antal indskrevne studerende de seneste tre år	364	345	338
Antal dimittender de seneste tre år	97	98	91
Kandidatuddannelsen i jura i Aalborg	2013	2014	2015
Antal nye studerende optaget på uddannelsen de seneste tre år	77	83	87
Antal indskrevne studerende de seneste tre år	138	171	176
Antal dimittender de seneste tre år	39	73	85

Uddannelsernes mål for læringsudbytte

Bacheloruddannelsen

En bachelor i jura giver følgende faglige og erhvervsrelevante kompetencer:

Viden om:

- Juridisk metode
- Hvorledes juristen finder, tilegner sig og anvender relevante kilder i den juridiske bedømmelse
- Juridisk informations- og litteratursøgning vedrørende nationale og internationale retsforhold
- Retssystemets opbygning

Færdigheder i:

- Anvendelse af juridisk metode til at identificere et givet retsfaktum og fastlægge gældende ret inden for uddannelsens fagområder
- Analyse og vurdering af lovgivning inden for forskellige reguleringsområder
- Analyse og fortolkning af en juridisk argumentation, herunder formidling af nuanceret argumentation i forhold til løsning af juridiske problemstillinger til såvel fagfæller som ikke-specialister
- Vurdering, fortolkning og kvalificering af formueretlige/offentligretlige/ procesretlige problemstillinger under hensyntagen til relevante retsregler

Kompetencer til:

- Løsning af retsspørgsmål på grundlag af retsfakta
- Håndtering af komplekse situationer i studie- og arbejdssammenhænge inden for juridiske fagområder samt indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang
- Selvstændig og løsningsorienteret deltagelse i fagligt og tværfagligt samarbejde
- Identifikation af egne læringsbehov og strukturering af egen læring
- Skriftligt og mundtlig kommunikation i et præcist sprog.

(Studieordning for den juridiske bacheloruddannelse, gældende fra september 2013).

Kandidatuddannelsen

Viden om:

- og indgående kendskab til juridisk metode
- Specialiseret faglig viden inden for et eller flere af studiets fagområder, der er baseret på højeste internationale forskning inden for fagområdet
- og indgående kendskab til juridisk informations- og litteratursøgning vedrørende nationale og internationale retsforhold

Færdigheder i:

- selvstændigt at kunne identificere og formulere videnskabelige problemstillinger indenfor de juridiske fagelementer, der er knyttet til danske, EU-retlige eller internationale retsområder
- at mestre juridisk metode, herunder videnskabelige metoder og redskaber samt mestrer generelle færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse inden for fagområdet/erne
- på et videnskabeligt grundlag at kunne opstille nye løsninger, vælge relevante løsninger og begrunde valget i forhold til en kompliceret juridisk problemstilling
- at kunne formidle forskningsbaseret viden og diskutere professionelle og videnskabelige problemstillinger med bade fagfæller, ikke-specialister, samarbejdspartnere og brugere i et korrekt sprog

Kompetencer til:

- at kunne rådgive om juridiske forhold i bred forstand

- selvstændigt at kunne identificere og formulere juridiske problemstillinger indenfor juridiske fagelementer, knyttet til danske, EU-retlige eller internationale retsområder
- at kunne styre arbejds- og udviklingssituationer, der er komplekse og uforudsigelige og finde løsningsmodeller
- selvstændigt at kunne igangsætte og gennemføre fagligt og tværfagligt samarbejde og påtage sig professionelt ansvar
- selvstændigt at kunne tage ansvar for egen faglig udvikling og specialisering

(Studieordning for den juridiske kandidatuddannelse, gældende fra september 2013).

Bacheloruddannelsens struktur

Semester	Modul	ECTS
1. semester	Juridisk metode	5
	Statsorganerne	5
	Formueret I	10
	Erstatningsret Aftaleret	10
2. semester	Folkeret og statsforfatningsret (grundrettigheder)	10
	Strafferet og straffeprocess	10
	Familieret og arveret	10
3. semester	Retsvidenskabsteori	10
	Forvaltningsret	10
	Civilproces	10
4. semester	EU-ret	10
	Formueret II	10
	- Køberet	10
	- Obligationsret I	
	- Indledende tingsret I - International privatret	
5. semester	Markedsret	10
	Formueret III	10
	- Obligationsret II	10
	- Konkursret	
	- Eksekutionsret - Panteret	
6. semester	Selskabsret	10
	Valgfag	10
	Bachelorprojekt	10

(Studieordning for den juridiske bacheloruddannelse, gældende fra september 2013).

Kandidatuddannelsens struktur

Semester	Modul	ECTS
1. semester	Fast ejendom	10
	Grundlæggende skatteret	10
	Valgfag jf. valgfagskatalog	10
2. semester	Valgfag jf. valgfagskatalog	10
	Valgfag jf. valgfagskatalog	10
	Valgfag jf. valgfagskatalog	10
3. semester	Valgfag jf. valgfagskatalog	10
	Valgfag jf. valgfagskatalog	10
	Valgfag jf. valgfagskatalog	10
4. semester	Kandidatspeciale	30

(Studieordning for den juridiske kandidatuddannelse, gældende fra september 2013).

Studieaktiviteter

Studieaktiviteten på bachelor- og kandidatuddannelsen er fordelt på denne måde:

Bacheloruddannelsen i jura

Semester	Undervisning		Vejledning	Andre uddannelsesaktiviteter		Km universiteterne og de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner – Forskningsdækkede uddannelser		
	Undervisningslektioner med holdstørrelse < 40 (opgjort i lektioner á 45 min.)	Undervisningslektioner med holdstørrelse ≥ 40 (opgjort i lektioner á 45 min.)		1.Praktik/projektorienteret forløb (f.eks. praktikforløb på universiteterne) 2.Afgangsprojekt 3.Bachelorprojekt 4.Kandidatspeciale 5.Obligatorisk udlandsophold	Anden uddannelsesaktivitet opgjort i ECTS	VIP (opgjort i lektioner á 45 min.)	D-VIP (opgjort i lektioner á 45 min.)	Andre undervisere/v ejledere (opgjort i lektioner á 45 min.)
1 (30 ECTS-point)	-	150	1	-	-	101	35	14
2 (30 ECTS-point)	65	199	-	-	-	199	-	65
3 (30 ECTS-point)	-	162	-	-	-	106	56	-
4 (30 ECTS-point)	-	136	-	-	-	64	52	20
5 (30 ECTS-point)	24	156	-	-	-	104	52	24
6 (30 ECTS-point)	-	87	9	3	10	8	87	-

(Udarbejdet af AI på baggrund af Uddannelses- og Forskningsministeriets timetalsopgørelse. På baggrund af kommentarer fra AAU er opgørelsen justeret med en lektions vejledning på 1. semester. Der var opgjort otte lektioners vejledning på 6. semester, men universitetet har oplyst, at medregnes den fællesvejledning, der er indført i forbindelse med bachelorprojektet, er ni lektioner mere retvisende (supplerende dokumentation af 3. februar 2017)).

Kandidatuddannelsen i jura

Semester	Undervisning		Vejledning	Andre uddannelsesaktiviteter		Km universiteterne og de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner – Forskningsdækkede uddannelser		
	Undervisningslektioner med holdstørrelse < 40 (opgjort i lektioner á 45 min.)	Undervisningslektioner med holdstørrelse ≥ 40 (opgjort i lektioner á 45 min.)		1.Praktik/projektorienteret forløb (f.eks. praktikforløb på universiteterne) 2.Afgangsprojekt 3.Bachelorprojekt 4.Kandidatspeciale 5.Obligatorisk udlandsophold	Anden uddannelsesaktivitet opgjort i ECTS	VIP (opgjort i lektioner á 45 min.)	D-VIP (opgjort i lektioner á 45 min.)	Andre undervisere/v ejledere (opgjort i lektioner á 45 min.)
1 (30 ECTS-point)	14	128	-	-	-	36	92	14
2 (30 ECTS-point)	90	-	-	-	-	30	60	-
3 (30 ECTS-point)	99	-	-	-	-	60	39	-
4 (30 ECTS-point)	-	-	25	4	30	25	-	-

(Udarbejdet af AI på baggrund af Uddannelses- og Forskningsministeriets timetalsopgørelse).

Kriterium II: Videngrundlag

Uddannelsen er baseret på det videngrundlag, som følger af reglerne for uddannelsen.

Uddybning:

- uddannelsen er tilknyttet et relevant fagligt miljø, hvor underviserne samlet set lever op til de krav til kvalifikation og kompetencer, der følger af reglerne for uddannelsen,
- uddannelsen er baseret på ny viden og tilrettelægges af undervisere, der deltager i eller har aktiv kontakt med relevante forsknings- eller udviklingsmiljøer,
- de studerende har kontakt til det relevante videngrundlag, fx gennem inddragelse i aktiviteter relateret hertil.

Der er foretaget en fornyet vurdering af de uddybningspunkter, som var udslagsgivende for Akkrediteringsrådets afgørelse om betinget positiv akkreditering.

Vurdering ved akkreditering i 2015 for bacheloruddannelsen i jura

Kriteriet var delvist tilfredsstillende opfyldt.

”Akkrediteringspanelet vurderer, at forskningsmiljøet er lille set i lyset af den samlede studenterbestand. Miljøet er stadig under opbygning og har desuden været udfordret af flere typer af længerevarende fravær. Disse forhold gør, at forskningsmiljøet bag uddannelsen anses som sårbart.

På uddannelsen inddrages også en stor andel af eksterne undervisere til at forestå undervisning og vejledning, fx vejledes over halvdelen af de studerendes bachelorprojekter af eksterne undervisere.

Akkrediteringspanelet anerkender i forbindelse med vurderingen, at uddannelsen i vidt omfang er professionsrettet, og panelet finder, at der er så betydelige sammenhænge mellem retsvidenskabelig forskning og praktisk juridisk virksomhed, at der er gode grunde til at inddrage praktikere på uddannelsen med henblik på at ruste de studerende bedst muligt til at udøve såvel retsvidenskabelig som praktisk juridisk virksomhed.

Panelet lægger dog til grund for vurderingen, at ovenstående forhold ikke sikrer en tilstrækkelig forskningsbase-ring af uddannelsen og en tilstrækkelig kontakt mellem det juridiske forskningsmiljø og studerende.

Derudover vurderer panelet, at det juridiske forskningsmiljø bag uddannelsen er relevant, og at uddannelsen tilrettelægges af aktive forskere fra miljøet.” (Akkrediteringsrapporten fra 2015).

Vurdering ved akkreditering i 2015 for kandidatuddannelsen i jura

Kriteriet var delvist tilfredsstillende opfyldt.

”Akkrediteringspanelet har i vurderingen lagt vægt på, at forskningsmiljøet er lille set i lyset af den samlede studenterbestand.

Miljøet er stadig under opbygning og har desuden været udfordret af flere typer af længerevarende fravær. Disse forhold gør, at forskningsmiljøet bag uddannelsen anses som sårbart.

På uddannelsen inddrages også en stor andel af eksterne undervisere til at forestå undervisning og vejledning, fx vejledes halvdelen af de studerendes specialer af eksterne undervisere.

Akkrediteringspanelet anerkender i forbindelse med vurderingen, at uddannelsen i vidt omfang er professionsrettet, og panelet finder, at der er så betydelige sammenhænge mellem retsvidenskabelig forskning og praktisk juridisk virksomhed, at der er gode grunde til at inddrage praktikere på uddannelsen med henblik på at ruste de studerende bedst muligt til at udøve såvel retsvidenskabelig som praktisk juridisk virksomhed.

Panelet lægger dog til grund for vurderingen, at ovenstående forhold ikke sikrer en tilstrækkelig forskningsbaseret af uddannelsen og en tilstrækkelig kontakt mellem det juridiske forskningsmiljø og studerende.

Derudover vurderer panelet, at det juridiske forskningsmiljø bag uddannelsen er relevant, og at uddannelsen tilrettelægges af aktive forskere fra miljøet.” (Akkrediteringsrapporten fra 2015).

Vurdering ved opfølgning på betinget positiv akkreditering i 2017 for bacheloruddannelsen i jura

Kriteriet er tilfredsstillende opfyldt.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der er et aktivt forskningsmiljø bag uddannelsen. Miljøet er blevet konsolideret siden akkrediteringen i 2015, så der er sikret en bredere dækning af de enkelte retsområder, og dermed er sammenhængen til uddannelsens faglige elementer også blevet styrket. Det har videre betydet, at der har været en positiv udvikling med hensyn til de studerendes mulighed for adgang til forskningsmiljøet.

Principperne for brugen af eksterne undervisere på uddannelserne er blevet fastlagt i en overordnet politik for bemanning af universitetets uddannelser understøttet af strategier på fakultets- og institutniveau. I praksis er der sket en reduktion af omfanget af eksterne underviseres årsværk, og akkrediteringspanelet har lagt vægt på, at størstedelen af de studerende nu vejledes af VIP’er i forbindelse med deres bachelorprojekter.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der fortsat er mange studerende i forhold til antallet af forskere, der indgår i forskningsmiljøet bag uddannelsen. Samtidig noterer panelet sig, at fremskrivninger for de kommende år indikerer en fortsat positiv udvikling.

På den baggrund vurderer akkrediteringspanelet, at der er en tilstrækkelig forskningsbaseret af uddannelsen, og at de studerendes kontakt til det juridiske forskningsmiljø er styrket gennem vejledning fra VIP’er i forbindelse med bachelorprojekter.

Vurdering ved opfølgning på betinget positiv akkreditering i 2017 for kandidatuddannelsen i jura

Kriteriet er tilfredsstillende opfyldt.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der er et aktivt forskningsmiljø bag uddannelsen. Miljøet er blevet konsolideret siden akkrediteringen i 2015, så der er sikret en bredere dækning af de enkelte retsområder, og dermed er sammenhængen til uddannelsens faglige elementer også blevet styrket. Det har desuden betydet, at der har været en positiv udvikling med hensyn til de studerendes mulighed for adgang til forskningsmiljøet.

Principperne for brugen af eksterne undervisere på uddannelserne er blevet fastlagt i en overordnet politik for bemanning af universitetets uddannelser understøttet af strategier på fakultets- og institutniveau. I praksis er der sket en reduktion af omfanget af eksterne underviseres årsværk, og akkrediteringspanelet har lagt vægt på, at størstedelen af de studerendes nu vejledes af VIP’er i forbindelse med deres specialer.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der fortsat er mange studerende i forhold til antallet af forskere, der indgår i forskningsmiljøet bag uddannelsen. Samtidig noterer panelet sig, at fremskrivninger for de kommende år indikerer en fortsat positiv udvikling.

På den baggrund vurderer akkrediteringspanelet, at der er en tilstrækkelig forskningsbaseret af uddannelsen, og at de studerendes kontakt til det juridiske forskningsmiljø er styrket gennem vejledning fra VIP’er i forbindelse med specialer.

Den samlede vurdering af kriteriet er baseret på vurderinger af følgende forhold:

Har uddannelsen et videngrundlag af tilstrækkelig kvalitet?

Gælder for både bachelor- og kandidatuddannelsen

Ved akkrediteringen i 2015 vurderede akkrediteringspanelet, at det juridiske forskningsmiljø bag uddannelserne var sårbart og ikke sikrede en tilstrækkelig forskningsbaseret af uddannelserne. Forskningsmiljøet var stadig under opbygning, og det var et lille miljø i forhold til den samlede studenterbestand.

I forbindelse med akkrediteringen i 2015 tilkendegav ledelsen, at man ville sikre en fremadrettet konsolidering af forskningsmiljøet.

Universitetet oplyser, at ”man har arbejdet målrettet med at udvikle den faglige kapacitet og det faglige miljø, som skal sikre den forskningsbaserede undervisning på både de juridiske grundfag, samt de specialiserede rets-områder” (redegørelse inkl. bilag, s. 10). Universitetet henviser til, at Det Samfundsvidenskabelige Fakultets strategi for perioden 2016-20 omfatter en realisering af en ekspansiv stillingsplan med henblik på dels at sikre tilstrækkelig forskningsdækning på alle uddannelser, dels at skabe tydeligere sammenhæng mellem forskning og uddannelse. Fakultetets strategi understøttes af en lokal strategi på Juridisk Institut, som blev revideret i sommeren 2016, og som skal implementeres gennem toårige handlingsplaner. Det strategiske arbejde er her struktureret inden for fem områder, hvoraf forskning er det ene. Her fremgår det fx som en målsætning, at forskerne skal indgå i forskergrupper, der udvikles løbende i takt med rekruttering af forskere og ph.d.er (redegørelse inkl. bilag, s. 10, 266 og 280).

Med udgangspunkt i de strategiske målsætninger har man ifølge universitetet rekrutteret målrettet med henblik på:

1. At kunne dække alle uddannelsernes fagområder
2. At skabe kritisk masse af forskere i forhold til forskningssatsninger
3. At skabe mulighed for at udbyde avancerede juridiske valgfag
4. At internationalisere forskning og uddannelse
5. At skabe større volumen i kredsen af vejledere af bachelorprojekter og kandidatspecialer
6. At skabe bedre adgang for de studerende til forskningsmiljøet.

(Redegørelse inkl. bilag, s. 10).

Ved akkrediteringen i 2015 skrev universitetet, at det havde været forbundet med vanskeligheder at foretage den meget hurtige rekruttering med henblik på fastansættelse af VIP’er, som er nødvendig, når et forskningsmiljø er i opbygningsfasen. Der blev henvist til, at der er relativt få profiler med en relevant faglig baggrund, og disse er desuden etablerede i andre videnskabelige miljøer eller i det private. Som følge heraf fulgte universitetet en todelt strategi, der gik på dels at udnytte det eksisterende juridiske netværk, dels selv at uddanne den videnskabelige stab.

Den strategi følges fortsat med ovenstående målsætninger for øje. Universitetet skriver, at der på Juridisk Institut er rekrutteret både ph.d.er og erfarne forskere. Samtidig henviser universitetet til, at der for nogle af ansættelserne er tale om en overgang fra én videnskabelig stillingskategori til en anden. Dette vil dog fx i overgangen fra ph.d. til adjunkt medføre en øget undervisningsforpligtelse (redegørelse inkl. bilag, s. 11).

I en tabel har universitetet illustreret ansættelser på Juridisk Institut i perioden 2014-16. Af den tabel fremgår følgende ansættelser:

- Syv ph.d.er inden for områderne socialret, formueret, EU-forbrugerret, skatteret og strafferet
- En studielektor inden for offentlig ret (tidligere ekstern underviser)
- En adjunkt inden for socialret
- To adjunkturetableret ved overgang i stillinger inden for familie- og arveret/formueret og socialret/strafferet

- Fire lektorer inden for bl.a. strafferet, skatteret, formueret, markedsret, immaterialret, miljøret og menneskerettigheder.

Hertil kommer, at en professor MSO inden for skatteret er vendt tilbage fra orlov, og at en professor inden for konkurs- og insolvensret samt formueret ikke længere har administrative forpligtelser som institutleder. Et professorat inden for skatteret afventer bedømmelsesudvalg og to stillinger, som på nuværende tidspunkt besættes af videnskabelige assistenter, bliver i 2017 omdannet til adjunkture. Endelig forventes endnu et professorat besat ved udgangen af 2017 (redegørelse inkl. bilag, s. 11-12).

Ved akkrediteringen i 2015 fremgik det, at der var 25 VIP'er ansat på Juridisk Institut, heraf fem professorer, otte lektorer, fire adjunkter og seks ph.d.-studerende. Af oversigten over den nuværende forskningsorganisering fremgår det, at der er 32 VIP'er ansat, heraf seks professorer, ni lektorer, fire adjunkter og ti ph.d.-studerende (redegørelse inkl. bilag, s. 294).

Med udgangspunkt i kalenderåret og under hensyntagen til tidspunktet for de enkelte ansættelser samt forventede kommende ansættelser har universitetet beregnet, at hvor der i 2014 var i alt 25,66 VIP-årsværk på instituttet, var der i 2016 31,59, og universitetet forventer, at det stiger til 38,49 i 2017 (redegørelse inkl. bilag, s. 12, og supplerende dokumentation af 3. februar 2017).

Universitetet skriver, at instituttet udarbejder årlige stillingsplaner for at sikre en fortsat udvidelse af medarbejderstaben. Behovet for ansættelser drøftes kvartalsvis i regi af Institutrådet (redegørelse inkl. bilag, s. 11 og 289).

Ved akkrediteringen i 2015 var forskningsmiljøet bag uddannelserne organiseret i tre forskningsgrupper centreret om klassiske rets- og reguleringsområder: offentlig ret, erhvervsregulering og familie- og børneretlige forhold. Universitetet skriver, at rekrutteringen til forskningsmiljøet har givet anledning til en omorganisering. Der er dog fortsat tale om en organisering ud fra klassiske rets- og reguleringsområder, nemlig en forskergruppe i offentlig ret og en forskergruppe i formueret. De to overordnede grupper har som før en forskningsleder, der er professor. Under de to overordnede grupper er der etableret en række faggrupper og projektgrupper. Universitetet anfører, at organiseringen gør det muligt for forskningsmiljøet at rette fokus på nytænkning og projektorganisering, når nye samfundsmæssige problemstillinger skal sættes i retlig belysning. Det betyder også, at det er muligt at udbyde flere specialiserede forskningsbaserede valgfag (redegørelse inkl. bilag, s. 13).

Sammenhængen mellem uddannelsernes fag, den fagansvarlige/underviserne og den relevante forskningsgruppe er anskueliggjort i en tabel for bacheloruddannelsen. Nedenfor er der et uddrag af tabellen:

Den juridiske bacheloruddannelse				
Semester	Fag	ECTS	Undervisere (fagansvarlig markeret med fed)	Tilknytning til forskningsgruppe
1. semester	Juridisk metode	5	Professor Carsten Munk- Hansen	Formueretsgruppen
	Statsorganerne	5	Studielektor Line Bune	Offentligretsgruppen
			Juhl	
			Professor Marianne Holdgaard	Formueretsgruppen
			Lektor Birgit Feldtmann	Offentligretsgruppen

(Redegørelse inkl. bilag, s. 25-26).

Bacheloruddannelsen består primært af obligatoriske fag, hvor en fagansvarlig VIP har ansvaret for at sikre, at fagene har relevante læringsmål og opdateret litteratur. Universitetet skriver, at den fagansvarlige VIP i overvejende grad selv varetager dele af undervisningen, men på de centrale fag, der er tilrettelagt med forelæsning og holdundervisning, bliver andre VIP'er og DVIP'er også inddraget. Kandidatuddannelsen består primært af valg-

fag, hvor der bliver undervist af både VIP'er og DVIP'er, men den fagansvarlige er altid en VIP (redegørelse inkl. bilag, s. 24 og 26).

Under besøget understregede ledelsen, at der strategisk er blevet arbejdet frem mod et mere robust forskningsmiljø, hvor der er sikret en fastlærerdekning samt en bredere dækning af de enkelte retsområder. Det er ledelsens opfattelse, at dette er lykkedes i forbindelse med nyansættelser, herunder ph.d'er. Ledelsen tilkendegav også, at det har givet bedre muligheder for udvikling inden for nyere områder som fx cybercrime, hvor der udbydes valgfag. Her fokuserer instituttet også på tværfaglige muligheder i samarbejde med datalogiuddannelserne. Afslutningsvis tilkendegav ledelsen også, at det er en fortløbende proces at styrke miljøet, og henviste til, at effekten af de tiltag, der er iværksat, er begyndt at vise sig og forventeligt vil påvirke udviklingen positivt – også fremover.

Også underviserne fremhævede under besøget, at der nu er en bedre dækning af de enkelte retsområder, så store fagdiscipliner ikke løftes af enkeltindivider. Underviserne pegede også på en øget mulighed for faglig sparring og et styrket fokus på at få etableret forskningsgrupper på tværs af områder, og de henviste også til en øget mulighed for at tiltrække ekstern finansiering inden for fokusområder som fx cybercrime. Det socialretslige område er også blevet styrket, og endelig er der et større fokus på at sikre et internationalt udsyn og samarbejde og også her søge eksterne midler.

Adspurg om, hvorvidt eventuelle fagområder på uddannelserne er mindre godt dækket ind, blev det blandt underviserne tilkendegivet, at forskningsmiljøet bag selskabsret og civilproces fortsat kan styrkes.

Akkrediteringspanelet noterer sig, at universitetet har et strategisk og kvalitativt fokus på rekruttering til og omorganisering af det juridiske forskningsmiljø bag uddannelserne. Panelet vurderer, at rekrutteringen har bidraget til at sikre en bredere og mere solid dækning af de enkelte retsområder, hvilket også har styrket sammenhængen mellem forskningsmiljøet og uddannelsernes fagelementer. Det gælder fx inden for socialretten og strafferetten. Panelet vurderer, at der i forskningsmiljøet er en række specialister, der kan udbyde specialiserede valgfag, samtidig med at de kan anvendes som generalister i de bredere fag.

Ved akkrediteringen i 2015 vurderede akkrediteringspanelet, at forskningsmiljøet bag uddannelserne publicerede deres forskning i tilstrækkeligt omfang. Panelet har set de seneste opgørelser over forskningsmiljøets publikationer og vurderer på den baggrund, at det fortsat er tilfældet. I forlængelse af vurderingen noterer panelet sig, at det nu er fastsat i Juridisk Fakultets strategi, at medarbejdere på adjunktniveau og højere niveau som udgangspunkt skal publicere mindst én artikel om året i et anerkendt tidsskrift, en lærebog eller en monografi (redegørelse inkl. bilag, s. 268, og supplerende dokumentation af 3. februar 2017).

Samlet set vurderer akkrediteringspanelet, at forskningsmiljøet bag uddannelsen er af tilstrækkelig kvalitet, og at der er sammenhæng mellem forskningsmiljøet og uddannelsernes fagelementer.

Får de studerende kontakt til det faglige miljø og videngrundlaget?

Gælder for både bachelor- og kandidatuddannelsen

Som det fremgår ovenfor, var det en kritik i forbindelse med akkrediteringen i 2015, at der på uddannelserne blev inddraget en stor andel af eksterne undervisere til at forestå undervisning og vejledning.

I efteråret 2016 indførte universitetet Politik for bemanning af Aalborg Universitets uddannelser som et element i universitetets samlede kvalitetssikringssystem. Politikken indeholder en række principper for bemanning af universitetets uddannelser. Det fremgår fx, at alle adjunkter, lektorer og professorer som udgangspunkt skal både undervise og vejlede, og at alle studerende som udgangspunkt skal vejledes af VIP'er, medmindre der er tungtvægende faglige grunde til andet. Om anvendelsen af DVIP'er fremgår det bl.a., at det skal foregå ud fra en strategisk overvejelse, og at DVIP'erne nøje skal udvælges i forhold til uddannelsens genstandsfelt (redegørelse inkl. bilag, s. 27, fodnote 9).

Universitetet henviser til, at der i Det Samfundsvidenskabelige Fakultets strategi indgår en målsætning om at styrke forholdet mellem VIP'er og DVIP'er i undervisningen. Af strategien fremgår der fx et overordnet mål om

relevant kontakt til forskningsmiljøerne for de studerende og en tydelig sammenhæng mellem forskning og uddannelse (redegørelse inkl. bilag, s. 280).

I strategien for Juridisk Institut fremgår det af prioriteringerne i perioden 2016-19, at instituttet skal sikre næsten 100 % vejledning ved VIP'er i forbindelse med bachelorprojekter og specialer, og det skal videre sikres, at VIP/DVIP-ratioen er i overensstemmelse med gældende krav (redegørelse inkl. bilag, s. 265-269).

Om anvendelsen af henholdsvis VIP'er og DVIP'er på uddannelserne fortalte ledelsen under besøget, at der på bacheloruddannelsen primært anvendes VIP'er, selvom eksterne undervisere fortsat giver et værdifuldt bidrag til uddannelsen. Eksterne undervisere ansættes til udvalgte fag, og det blev bekræftet, at det altid er en intern underviser, der er ansvarlig for faget, herunder for kontakten til og integreringen af eksterne undervisere. De udvalgte fag er praksisnære fag, hvor DVIP'er underviser med udgangspunkt i en relevant erfaring. VIP'er tilkendegav, at brugen af eksterne undervisere er blevet mere målrettet og struktureret. Dette blev eksemplificeret ved, at VIP'erne selv i udstrakt grad forestår forelæsningsundervisning og i øvrigt har ansvaret for, at de studerende tilegner sig de mere basale og metodiske færdigheder. De eksterne undervisere bidrager med specifik praksiserfaring og cases.

Gælder for bacheloruddannelsen

Ved akkrediteringen i 2015 vurderede akkrediteringspanelet, at de studerende havde begrænset adgang til forskningsmiljøet bag uddannelsen. Samtidig vurderede panelet, at det var problematisk, at vejledningen i forbindelse med en stor andel af de udarbejdede bachelorprojekter blev varetaget af eksterne undervisere, som var praktikere og ikke aktive forskere.

Som det fremgår af afsnittet ovenfor, var forskningsmiljøet under opbygning. Universitetet henviste til, at der var tale om en fordeling, der afspejlede både en prioritering og en nødvendighed, og derudover dækkede de daværende opgørelser over en periode med flere langtidssygemeldinger blandt det videnskabelige personale.

Beregningerne i tabellen nedenfor viser udviklingen i VIP- og DVIP-årsværk for bacheloruddannelsen i jura. For studieårene 2016/17 og 2017/18 er der tale om prognosticerede beregninger, hvor universitetet forventer, at VIP-rekrutteringen i andet halvår af 2016 samt den planlagte rekruttering i 2017 vil være slået igennem. Universitetet oplyser fx, at man forventer, at en fuld indfasning af VIP-undervisning i civilproces, skatteret og EU-ret vil være gennemført i 2017/18 og dermed vil påvirke VIP/DVIP-ratioen i opadgående retning (redegørelse inkl. bilag, s. 19).

VIP/DVIP-ratio for bacheloruddannelsen i jura

	2012/2013	2013/2014 ¹	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Antal VIP	16	24	18	19	24	28
VIP-årsværk	3,04	2,94	3,90	3,81	5,51	5,89
Antal D-VIP	36	46	49*	46**	29	27
D-VIP-årsværk	4,39	3,5	2,85	2,05	1,30	1,02
VIP/D-VIP ratio	0,69	0,84	1,37	1,86	4,24	5,77

(Supplerende dokumentation af 3. februar 2017. Ved akkrediteringen i 2015 indgik årsværk på 1.924 timer i beregningsgrundlaget, hvilket inkluderer ferie-/fridage. Universitetet har oplyst, at man nu i beregningsgrundlaget anvender årsværk på 1.642 timer, der ekskluderer ferie-/fridage. Opgørelserne fra akkrediteringen i 2015 er på den baggrund justeret, så opgørelserne for de enkelte studieår er sammenlignelige).

Hvor opgørelserne i forbindelse med forrige akkreditering viste, at DVIP'er bidrog med et højere eller næsten lige så højt årsværk som VIP'er, så er DVIP-årsværk mere end halveret i perioden 2012/13 til 2015/16, samtidig med at VIP-årsværk er steget. De prognosticerede tal for det igangværende og det kommende studieår indikerer en yderligere reduktion. Den beregnede VIP/DVIP-ratio på 1,37 i 2014/15 er på niveau med ratioen inden for det samfundsvidenskabelige hovedområde, som i 2015 var 1,4.

Af redegørelsen fremgår det, at universitetet har udfaset brugen af DVIP'er til holdundervisning og som vejledere i forbindelse med bachelorprojektet (redegørelse inkl. bilag, s. 19 og 23).

I forbindelse med opgørelsen og brugen af DVIP'er i studieåret 2014/15 skriver universitetet, at "den intensive rede anvendelse af studenterinstruktører i efteråret 2015 skyldes tilbagevenden til tidligere koncept (12/13, 13/14), hvor studenterinstruktører anvendes til at understøtte, at de studerendes tager ansvar for egen læring gennem øvelsesopgaver og gennemgang af bl.a. Retspraksis. Derfor er antallet af studenterinstruktører 35 ud af de 46 D-VIP dette år. Det reducerede antal D-VIP årsværk kan forklares med, at holdundervisning midlertidigt blev reduceret indtil VIP kapacitet var rekrutteret." (Supplerende dokumentation af 3. februar 2017).

Om vejledning i forbindelse med bachelorprojekter oplyser universitetet, at det har været et fokusområde at sikre vejledning fra VIP'er. I praksis har det medført, at 95 % af bachelorprojektgrupperne blev vejledt af VIP'er i foråret 2016. Universitetet anfører, at Politik for bemanning af Aalborg Universitets uddannelser vil sikre en fortsat høj VIP-vejledningsprocent – også fremover. Universitetet oplyser i øvrigt, at vejledningen er omlagt, ved at universitetet som indledning til projektet inviterer de studerende til tre fællesvejledninger. Her forelæser den fagansvarlige professor om fx emnevalg og disposition, og i forlængelse heraf står seks-otte forskningsansatte undervisere til rådighed, så de studerende kan søge mere fagspecifik vejledning om det emne, de gerne vil skrive om (redegørelse inkl. bilag, s. 27 og 32).

Ved akkrediteringen i 2015 var der et meget højt antal studenterårsværk i forhold til VIP-årsværk. Beregningerne i tabellen nedenfor viser udviklingen i antal årsværk for hhv. VIP'er og studerende. Som ovenfor gør det sig gældende, at beregningerne er prognosticerede for studieårene 2016/17 og 2017/18.

Stud/VIP-ratio for bacheloruddannelsen i jura

År	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Studenterbestand	328	338	351	350
Antal VIP	18	19	24	28
Stud/VIP ratio	18,22	17,79	14,63	12,50

(Supplerende dokumentation af 3. februar 2017).

STÅ/VIP-ratio for bacheloruddannelsen i jura

År	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
STÅ	288	292	308	309
VIP-årsværk	3,90	3,81	5,51	5,89
STÅ/VIP ratio	73,85	76,64	55,90	52,46

(Supplerende dokumentation af 3. februar 2017).

Den seneste opgørelse af STÅ/VIP-ratioen ved akkrediteringen i 2015 var for studieåret 2013/14. Justeret i forhold til det VIP-årsværk uden ferie-/fridage, universitetet anvender nu, fås en ratio på 82,7 (243 STÅ-/2,94 VIP-årsværk). Den er i studieåret 2015/16 faldet til 76,64. Et yderligere fald fremgår af de prognosticerede beregninger for det igangværende og det kommende studieår.

Universitetet skriver, at de studerendes kendskab til forskningsmiljøet bl.a. sikres som et led i konceptet Jura fra dag 1, som betyder, at de studerende ved forelæsninger på 1. og 2. semester introduceres til de fleste af instituttets professorer samt andre VIP'er gennem holdundervisning (redegørelse inkl. bilag, s. 20 og 31).

Underviserne tilkendegav under besøget, at de oplever en god kontakt til de studerende. Der blev henvist til, som det også fremgår af redegørelsen, at universitetet i foråret 2016 etablerede faste kontortider for VIP'er for at styrke de studerendes kontaktmuligheder. Underviserne fortalte, at de studerende benyttede sig af tilbuddet i så begrænset et omfang, at det blev sløjft til fordel for en fortsat åben dør-politik.

Under besøget tilkendegav de studerende, at de generelt oplever det som let at komme i kontakt med deres undervisere i forbindelse med både undervisning og vejledning. Samtidig oplever de studerende, at der er en fornuf-tig balance mellem brugen af interne og eksterne undervisere. Endelig pegede både undervisere og studerende på,

at såvel uddannelsens størrelse som de fysiske rammer understøtter et miljø, hvor det er let for de studerende at få kontakt til forskningsmiljøet.

Akkrediteringspanelet konstaterer, at antallet af VIP-årsværk på uddannelsen er steget, samtidig med at antallet af DVIP-årsværk er faldet, så uddannelsens VIP/DVIP-ratio i 2014/15 var på niveau med ratioen for hovedområdet. Det forøgede antal VIP-årsværk indikerer også en forbedret mulighed for kontakt til forskningsmiljøet for de studerende, set i forhold til hvordan det så ud i forbindelse med akkrediteringen i 2015. Panelet bemærker dog, at der fortsat er et højt antal studenterårsværk i forhold til VIP-årsværk, samtidig med at udviklingen i forholdet ikke monitoreres på nuværende tidspunkt. Samtidig noterer panelet sig, at ledelsen tilkendegav, at en monitorering er nært forestående.

Akkrediteringspanelet konstaterer, at VIP-vejledning i forbindelse med de studerendes bachelorprojekter er blevet fastlagt som en prioritet i den overordnede politik og lokale strategi. Det har i praksis medført en væsentlig forøgelse af antallet af bachelorprojekter, hvor vejlederne er VIP'er. Som det fremgår ovenfor blev 95 % af bachelorprojekterne i foråret 2016 vejledt af VIP'er.

På den baggrund vurderer akkrediteringspanelet, at de studerendes mulighed for adgang til forskningsmiljøet bag uddannelsen er tilstrækkelig. Vurderingen skal også ses i lyset af, at de prognosticerede beregninger for VIP/DVIP-ratioen og STÅ/VIP-ratioen indikerer en fortsat positiv udvikling i de kommende år.

Gælder for kandidatuddannelsen

Akkrediteringspanelet vurderede for kandidatuddannelsen i 2015, at de studerende havde meget begrænset adgang til forskningsmiljøet bag uddannelsen. Samtidig vurderede panelet, at det var problematisk, at en stor andel af de udarbejdede specialer blev udarbejdet med vejledning fra eksterne undervisere, som var praktikere og ikke aktive forskere.

Af tabellerne nedenfor fremgår beregningerne af VIP/DVIP-ratioen og STÅ/VIP-ratioen for kandidatuddannelsen i jura. Som for bacheloruddannelsen gør det sig gældende, at beregningerne for 2016/17 og 2017/18 er prognosticerede på baggrund af VIP-rekrutteringen i andet halvår af 2016 og den planlagte rekruttering i 2017.

VIP/DVIP-ratio for kandidatuddannelsen i jura

År	2012/2013 ²	2013/2014 ³	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Antal VIP	12	10	14	19	26	32
VIP-årsværk	2,28	0,54	1,87	2,02	3,40	3,95
Antal DVIP	12	16	27*	26	20	14
DVIP-årsværk	1,97	2,09	2,61	1,35	1,20	0,65
VIP/DVIP ratio	1,16	0,26	0,72	1,50	2,83	6,08

(Supplerende dokumentation af 3. februar 2017. Noten under tabellen på side 22, der viser udregninger af VIP/DVIP-ratioen for bacheloruddannelsen i jura, gør sig også gældende her).

Ved akkrediteringen i 2015 konstaterede akkrediteringspanelet et væsentligt fald i VIP/DVIP-ratioen mellem studieåret 2012/13 og 2013/14. Som det fremgår ovenfor, henviste universitetet bl.a. til, at opgørelserne dækkede over en periode med flere langtidssygemeldinger blandt det videnskabelige personale. Derudover fortalte ledelsen under besøget i 2015, at de ud fra faglige overvejelser og effektivitetsovervejelser havde valgt at prioritere anvendelsen af VIP'er på bacheloruddannelsen frem for på kandidatuddannelsen.

Antallet af VIP-årsværk på uddannelsen er steget, samtidig med at antallet af DVIP-årsværk er faldet. VIP/DVIP-ratioen er således steget efter studieåret 2013/14. I studieåret 2015/16 er den med 1,5 på niveau med hovedområdets 1,4. Samtidig indikerer de prognosticerede tal for det igangværende og det kommende studieår, at antallet af VIP-årsværk på uddannelsen fortsat vil stige.

Universitetet anfører, at brugen af eksterne undervisere på uddannelsen er en kvalitativ styrke, da disse undervisere bidrager med juridisk ekspertviden inden for deres respektive felt. De vil derfor fortsat blive anvendt, men

som nævnt ovenfor vil anvendelsen være mere strategisk og i mindre omfang i forhold til undervisning og vejledning (redegørelse inkl. bilag, s. 20).

Hvor halvdelen af de udarbejdede specialer i 2014 blev udarbejdet med vejledning fra VIP'er, forholdt det sig i foråret 2016 sådan, at 90 % blev udarbejdet med vejledning fra VIP'er (redegørelse inkl. bilag, s. 26). Som nævnt ovenfor er vejledning fra VIP'er i forbindelse med afsluttende projekter et princip i universitetets Politik for bemanning af Aalborg Universitets uddannelser.

Stud/VIP-ratio for kandidatuddannelsen i jura

År	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Stunderbestand	167	176	188	187
Antal VIP	14	19	26	32
Stud/VIP ratio	11,93	9,26	7,23	5,84

(Supplerende dokumentation af 3. februar 2017).

STÅ/VIP-ratio for kandidatuddannelsen i jura

År	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
STÅ	147	164	168	165
VIP-årsværk	1,87	2,02	3,40	3,95
STÅ/VIP ratio	78,61	81,19	49,41	41,77

(Supplerende dokumentation af 3. februar 2017).

Den seneste opgørelse af STÅ/VIP-ratioen ved akkrediteringen i 2015 var for studieåret 2013/14. Justeret i forhold til det VIP-årsværk uden ferie-/fridage, universitetet anvender nu, fås en ratio på 207 (112 STÅ-/0,54 VIP-årsværk). Der er sket et væsentligt fald, og ratioen er i studieåret 2015/16 på 81,19. Et yderligere fald fremgår af de prognosticerede beregninger for det igangværende og det kommende studieår.

Studerende og undervisere tilkendegav under besøget, at de var tilfredse med de studerendes kontaktmuligheder til forskningsmiljøet, mens de læser på kandidatuddannelsen.

Det fremgår af redegørelsen og blev fortalt af ledelsen under besøget, at man bl.a. afprøver et nyt initiativ for at styrke de studerendes adgang til forskningsmiljøet. Her bliver kommende specialestuderende inviteret til at deltage i igangværende forskningsprojekter. De kommende specialestuderende bliver inviteret til et møde, hvor relevante forskere holder oplæg om emner inden for et udvalgt forskningsprojekts faglige ramme. Studerende, der måtte vælge at udarbejde speciale inden for et sådant emne, vil blive inviteret til at skrive og udgive artikler sammen med de involverede forskere. Initiativet forventes afprøvet i forbindelse med tre konkrete projekter (redegørelse inkl. bilag, s. 15 og 33).

Akkrediteringspanelet konstaterer, at omfanget af VIP-årsværk på uddannelsen er steget, samtidig med at omfanget af DVIP-årsværk er faldet, så uddannelsens VIP/DVIP-ratio i 2014/15 var på niveau med ratioen for hovedområdet. Det øgede antal VIP-årsværk indikerer også en tydeligt forbedret mulighed for kontakt til forskningsmiljøet for de studerende, i forhold til hvordan det så ud i forbindelse med akkrediteringen i 2015. Panelet bemærker positivt, at ved at tage initiativ til at lade specialestuderende bidrage direkte til forskningsprojekter er universitetet opmærksomt på ad forskellige veje at styrke de studerendes adgang til forskningsmiljøet. Samtidig bemærker panelet, at der fortsat er et højt antal studenterårsværk i forhold til antallet af VIP-årsværk, samtidig med at udviklingen i forholdet ikke monitoreres på nuværende tidspunkt. Desuden noterer panelet sig, at ledelsen tilkendegav, at en monitorering er nært forestående.

Akkrediteringspanelet konstaterer, at VIP-vejledning i forbindelse med de studerendes specialer er blevet fastlagt som en prioritet i den overordnede politik og lokale strategi, og det har i praksis medført en væsentlig stigning i antallet af specialer, hvor vejledningen foretages af VIP'er.

På den baggrund vurderer akkrediteringspanelet, at de studerendes mulighed for adgang til forskningsmiljøet bag uddannelsen er tilstrækkelig. Vurderingen skal også ses i lyset af, at de prognosticerede beregninger af VIP/DVIP-ratioen og STÅ/VIP-ratioen indikerer en fortsat positiv udvikling i de kommende år.

Om akkrediteringen

Lovgrundlag

En akkrediteringsvurdering af en uddannelse er en faglig vurdering af, om uddannelsen lever op til foruddefinerede kriterier. Denne akkrediteringsvurdering er foretaget med udgangspunkt i de kriterier for uddannelsers kvalitet og relevans, som er fastlagt i bekendtgørelse nr. 745 af 24.6.2013 om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af videregående uddannelser, og som var gældende på tidspunktet for akkrediteringen i 2015.

Metode og proces for opfølgning på betinget positiv akkreditering

Akkrediteringsprocessen bygger på metodiske elementer, som er internationalt anerkendte, og på de europæiske standarder og retningslinjer for kvalitetssikring af videregående uddannelse. Hovedelementerne i akkrediteringsprocessen er, at institutionen indsender sit skriftlige materiale for at vise, hvordan kriterierne er opfyldt, at et fagligt akkrediteringspanel vurderer dette, og at der udarbejdes en akkrediteringsrapport, som offentliggøres.

AI har tilrettelagt akkrediteringsprocessen med det formål at sikre en transparent proces og tilvejebringe et solidt dokumentationsmateriale, som akkrediteringspanelet kan foretage sin vurdering på baggrund af.

Processen skitseres kort herunder. En uddybning af processen findes i AI's *Vejledning til uddannelsesakkreditering. Eksisterende uddannelser og udbud, 30. september 2013*, som er tilgængelig på www.akkr.dk.

- Institutionen har indsendt en redegørelse og bilag for at vise, hvordan uddannelsen lever op til de krav i kriterierne, som blev vurderet ikke at være tilfredsstillende eller delvist tilfredsstillende opfyldt i den oprindelige akkreditering, jf. afgørelsesbrevet af 30. september 2015.
- Akkrediteringspanelet og AI har analyseret materialet ud fra de kriterier, som er fastlagt for akkreditering af eksisterende uddannelser og udbud, og har bedt institutionen om at indsende supplerende dokumentation ved tvivlsspørgsmål.
- Akkrediteringspanelet og AI har været på besøg på uddannelsesinstitutionen.
- AI har udarbejdet akkrediteringsrapporten på baggrund af institutionens skriftlige materiale og besøget samt akkrediteringspanelets analyse og vurdering heraf. Rapporten er godkendt af akkrediteringspanelet.
- Rapporten har været i høring på uddannelsesinstitutionen. Hvis institutionen har indsendt et høringssvar, der har givet anledning til ændringer i vurderinger i rapporten, vil det fremgå i det følgende afsnit om sagsbehandling.
- AI har sendt den endelige akkrediteringsrapport til Akkrediteringsrådet og har samtidig offentliggjort rapporten på www.akkr.dk. Akkrediteringsrapporten danner grundlag for Akkrediteringsrådets afgørelse om positiv uddannelsesakkreditering, betinget positiv uddannelsesakkreditering eller afslag på uddannelsesakkreditering.
- Akkrediteringsrådet meddeler sin afgørelse til uddannelsesinstitutionen og Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Organisering

Fra AI har akkrediteringskonsulent Mai Sandby Hansen stået for at gennemføre akkrediteringsprocessen og at udarbejde rapporten i samarbejde med områdechef Steffen Westergård Andersen, der har haft det overordnede ansvar.

Sagsbehandling

Dokumentationen er modtaget 1. december 2016.

Akkrediteringsrapporten er sendt i høring hos institutionen 27. marts 2017. Høringssvaret har ikke medført ændringer i kriterievurderingerne.

Akkrediteringsrapporten er behandlet på Akkrediteringsrådets møde 8.-9. juni 2017.

Dokumentation – samlet oversigt

Redegørelse

- Bilag 1: Høringssvar 13. april 2015 fra AAU til AI vedr. akkreditering af bachelor og kandidatuddannelserne i jura, AAU
- Bilag 2a: Afgørelsesbrev-og-rapport-AAU-BA-i-jura
- Bilag 2b: Afgørelsesbrev-og-rapport-AAU-KA-i-jura
- Bilag 3a: Genakkrediteringsbrev fra AI vedr. bacheloruddannelsen i Jura AAU
- Bilag 3b: Genakkrediteringsbrev fra AI vedr. kandidatuddannelsen i Jura AAU
- Bilag 4: Studieordning Den juridiske bacheloruddannelse, JURA, Ba.jur., Aalborg Universitet, gældende fra september 2013
- Bilag 5: Studieordning Den juridiske kandidatuddannelse, JURA, Cand.jur., Aalborg Universitet, gældende fra september 2013
- Bilag 6: Uddannelsens sammensætning JURA Bachelor AAU
- Bilag 7a: Strategi for Juridisk Institut - opdateret juni 2016
- Bilag 7b: Strategi 2016-2021 for Det Samfundsvidenskabelige Fakultet
- Bilag 8: Referat fra Institutrådsmøde ref_010616
- Bilag 9: Stillingsplan for 2017 - Juridisk Institut
- Bilag 10: Organisering af forskningsgrupperne med navne
- Bilag 11: Oversigt over D-VIP og deres integrering på fagområder per 14.11.2016
- Bilag 12a: Fagbeskrivelse - Valgfag Efterår 2016
- Bilag 12b: Fagbeskrivelse - Valgfag Forår 2017
- Følgrebrev med rektors godkendelse

3. februar 2017 er der modtaget supplerende dokumentation vedr. publikationsopgørelser og opgørelser over VIP/DVIP ratioer

Følgende links er besøgt i den periode, hvor akkrediteringsrapporten er blevet udarbejdet:

- <http://www.kvalitetssikring.aau.dk/forskningsdaekning/Politik+for+bemanding+af+Aalborg+Universitets+uddannelser/>